

2022-09-27

Säkerhet

Johan Eidenby

Vårt diarienummer: 0150/22

Yttrande avseende Remiss från Länsstyrelsen - Program för räddningstjänst vid kärnteknisk olycka med tillhörande delplaner

Yttrandet avser Delplan sanering

Gryaab AB är ett regionalt bolag som driver avloppsreningsanläggningen Ryaverket på Hisingen i Göteborg. Vi är klassade som samhällsviktig verksamhet. Gryaab har hand om avloppsreningen för ca 800 000 personer i kommunerna Kungälv, Ale, Lerum, Partille, Härryda, Mölndal och Göteborg. Bollebygd kommer att ansluta sitt avloppsvatten till Ryaverket år 2026. Ryaverket drivs dygnet runt året om och är bemannat dagtid på vardagar. Övrig tid sköts anläggningen av beredskapspersonal.

Ytmässigt är upptagningsområdet mycket grovt räknat 2800 km². Insamling av avloppsvattnet sker i ledningsnät som sköts av respektive kommuns förvaltningar för detta. Avloppsvattnet går sedan till Gryaabs 13 mil långa tunnelsystem via ett antal avlämningspunkter. Det förekommer varierande grad av kombinerade avloppssystem i kommunerna, det vill säga system som avleder både spillvatten i kombination med dagvatten. Detta innebär att flödet av avloppsvatten i tunnelsystemet kan variera kraftigt beroende på nederbörds mängd. Från ett torrflöde om 2 – 2,5 m³/s upp till 20 – 25 m³/s vid kraftigt regn eller regn i kombination med snösmältning. Ryaverket har en maxkapacitet på ca 17 m³/s. Bräddning till Göta älv och Mölndalsån sker därför frekvent vid höga flöden och ombesörjs främst av Kretslopp och Vatten samt Mölndals kommun. Bräddning kan även ske i respektive kommun i en nödsituation om Ryaverket skulle ha ingen eller mycket begränsad kapacitet.

Om ett utsläpp inträffar med radioaktivt nedfall i området som följd och det regnar när utsläppet sker eller om det regnar innan sanering är genomförd innebär det att det

regnvatten som kommer till Ryaverket via lednings/tunnelnätet troligen blir radioaktivt. Ett sådant utsläpp större än 10xFILTRA innebär inomhusvistelse i planeringszonen och då behöver toaletterna fungera hos VA-abonnenten. Det innebär att transport och rening av avloppsvatten måste bedrivas i viss mån. Skulle en sådan situation inträffa kommer Gryaab endast bedriva minimal rening av avloppsvatten för att minimera kontaminering av anläggning samt att skydda personal.

Även restprodukter såsom grovrens kommer att bli radioaktivt. En plan för hantering av radioaktiv restprodukt behöver tas fram i samråd med berörda parter. Gryaab är en samhällsviktig verksamhet och bör därför prioriteras högt i saneringsarbetet för att kunna ta upp ordinarie verksamhet så snabbt som möjligt.

Slutsats

Gryaab vill peka på att en fullständig rening av avloppsvatten inte kan upprätthållas vid ett större radioaktivt utsläpp. Gryaab vill också framhålla att det finns ett behov av en plan för hantering av de radioaktiva restprodukter som skulle bildas. Bolaget vill understryka vikten av att en prioriterad hantering av att sanera Gryaab's anläggningar.